XV. évfolyam. Selmecbánya, 1905. október 22. 43. szám.

SELMECZBÁNYAI HIRADÓ

VEGYES TARTALMU HETILAP

SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS ÉRTESITŐJE.

Egy évre 8 korona. Félévre 4 korona. Negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések megállapodás szerint szamittatnak.
Nyilttér dija soronként 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
KUTI ISTVÁN

Az expediciót s hirdetéseket illető reklamációk a lapkezelő
Joerges Ágost özvegye és fia
céghez intézendők, hova az összes pénzküldemények is küldendők.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Segits magadon . . .

A törvényhatósági városok polgármesterei évek óta összegyülnek, kongresszusokat tartanak, amelyeken megállapitják a vidéki városok fejlesztésének szükségességét, a fejlesztés módozatait. A kongresszusok, ha csak ez volna a céljuk, szép eredményt is mutathatnának fel, mert egynehány igen szép tervezet van már készen, ámde végleges és tényleges eredményt egyáltalán nem látunk, mert a város fejlesztési tervezetek mindenikének az a refrainje, hogy az állam segitsen a városokon.

Tagadhatatlan az, hogy ez a kivánság jogos, jogos és méltányos legalább is annyiban, hogy az államnak kötelessége volna megtéritenie ama kiadásokat, amelyeket a városok az állami közigazgatási teendők végzésére kiadnak.

Hát épen e refrein miatt eredménytelenek ezek a kongresszusok, mert amint jól tudjuk, az állam az évek óta tartó politikai zavarok, közjogi csaták miatt képtelen nemcsak a városok igen fontos ügyével foglalkozni, de ha igy tart még sokáig, képtelen lesz sok, még szükségesebb és életbevágóbb feladatai teljesitésére is.

S mivel csak a jó isten a megmondhatója annak, hogy a politikai zür-zavar mikor és hogyan szünik meg s mikor kezdhetünk megint a békés munkálkodáshoz: okosabbat nem tehetnek a városok, mintha a maguk erejével iparkodnak boldogulni s szóval maguk segitenek magukon, mert az állam segitségét beláthető időben bizony hiába várják.

Selmecbánya városa a törvényhatósági joggal felruházott városok közül első abban a tekintetben, hogy egyik kormánynak sem volt becézett gyermeke s igy tisztán a maga erejére utalva igyekezett lépést tartani a többi rohamosan fejlődő városokkal. Nem csoda tehát, ha magára hagyatva olybá tünik fel a felületes szemlélő előtt, mintha nagyon elmaradt volna s valljuk is be, hogy az utóbbi tiz év előtt bizony édeskevés is történt itt a fejlesztés terén. Ami mégis történt s ami miatt nem mondhatjuk azt, hogy visszafejlődik a város, az az utóbbi tiz esztendő munkája.

Megállanunk azonban mostan dacára a város gyönge anyagi teheiségének, nem szabad.

Foglalkoznia kell tehát városunk vezető embereinek most is azokkal a kérdésekkel, amelyeknek megoldását amugy is minden külső segitség nélkül magának a városnak kell megoldania. Ilyen ügyek: a vizvezeték ügyének végleges rendezése, ilyen a városi vigadó és szinház kérdése, ilyen az utcák rendezése, fásitása, az ugynevezett Schmintorin-ut kiépitése és végül egy közfürdő létesitése. Ezek közül is első sorban sürgős megoldásra vár a vigadó és szinház kérdése.

Mikor a főiskola áthelyezésének kérdése először került felszinre, már akkor sürgettük e valóban nagy hiányt képező kérdésnek a megoldását, most amikor a székhely-kérdés egyelőre el van intézve, becsületbe vágó kötelességévé vált a város vezetőinek, hogy ne halasszák ad graecas kalendas ez ügyet, hanem foglalkozzanak komolyan azzal és mielőbb vigyék dülőre.

Reméljük, sőt bizonyosra vesszük azt, hogy az az elégedetlenség, amely nagyrészben szülőoka volt a székhely változtatást kérdés felvetésének, kisebb lesz s idővel talán teljesen is megszünik.

Erre törekedni, ezt elősegiteni kötelessége a város vezetőségének,

—ő.

Trafalgar.

1805–1905.

Selmecbánya, 1905. október 21.

Ma délben van száz esztendeje, hogy a legnagyobb nemzet legnagyobb diadalát aratta, azt, amely biztositotta neki az uralkodást a föld összes tengerein s melynek emléke élni fog mindaddig, mig angol ember lesz e föld szinén.

Sárika története.

Irta: **Magoldy Margit.**

Szacsvay Sárika még egészen kicsi gyermek volt, mikor elárvult és egy távoli rokonához, Gyenesy Bélához került. Gyenesyék egyetlen gyermeke, Irén csaknem egyidős volt Sárikával. A két gyermek testvérként szerette egymást. Mikor felnőttek és végigsétáltak az utcán, minden szem rájuk tapadt, mert Sárika göndör-szőke hajfürteivel és Irénke holló fekete hullámos hajával és mélytüzü éjsötét szemeivel a kreolszépség igéző tipusa volt.

A két leány egy nyári mulatságon megismerkedett Rózsa Lajos dr. orvossal, aki tüzesen udvarolt az egész estén át Irénnek. Sárikával nem foglalkozhatott, mert azt ugyancsak körülrajongta udvarlóinak nagy serege. De azért feltünt neki a szép szőke leány, s mikor hazament, folyton azon gondolkozott, hol látta, ő Szacsvay Sárikát és miért olyan ismerős előtte a neve?

Ekkor eszébe jutott az öreg Szacsvay doktor, Sárika atyja, aki még gyermekkorában igen sulyos, életveszélyes betegségéből felgyógyitotta és ugyszólván a halál torkából kiragadta, mert a többi orvosok már lemondtak életéről. Mikor felgyógyult szülői benső barátságban éltek Szacsvay dr. családjával és Sárika, aki akkor még cseppnyi gyermek volt, sokszor eljött hozzájuk. Az élet utóbb elválasztotta a két családot és Rózsa immár évek hosszu sora óta semmit sem hallott Szacsvayékról. Az orvosi hivatást azonban annyira megszerette, hogy orvossá lett és kedves modorával, alapos képzettségével, lelkes hivatásszeretetével csakhamar széles körökben megkedveltette magát.

Sárika is sokat gondolt azon estén Rózsára, az egykori Lajcsikára, akivel oly sokszor játszogatott kis gyermekkorában. Ugy szerette volna megkérdezni, hogy csakugyan Lajcsika-e és megmaradt-e a réginek? De attól tartott, hogy hátha nem az és esetleg ugy magyarázzák a kérdését, mintha el akarná hóditani Irénke udvarlóját. Ugy tünnék fel, mintha hálátlan lenne Gyenesyék iránt, akik oly jóságosan bánnak vele.

Rózsa dr. a nyári mulatság után sűrűn ellátogatott Gyenesyékhez. Ilyenkor Sárika mindig kisietett a kertbe, hogy ne zavarja a «szerelmes párt»-t. Mert biztos volt benne, hogy Irén és Rózsa dr. szeretik egymást. Megerősitette hitében az is, hogy Irén egyik régebbi udvarlója, Náday Géza ügyvéd, aki ezelőtt mindennapos volt a háznál, azóta nem jött többé, amióta Rózsa dr. udvarolt Irénnek.

Gyenesyné egy napon igy szólt az urához:

— Kétségbe vagyok esve a leányok miatt. Mind a kettő sováryodik és egyre sóhajtozik. Mintha betegek lennének!

Sárika másnap csakugyan ágynak esett. Gyenesyné agódni kezdett és fagatta Irént, hogy mondja meg mi az oka szomoruságának és hervadásának. Irén lehangoltan felelte:

— Olyan az én kedélyem, mint az a sötét felhőtömeg, mely éppen most tornyosul az égen. Félek, hogy vihart hozva, szétrombolja egész életemet.

Anyja megnyugtatta:

— A felhők nem veszedelmesek. Megerednek és eső után ujra derűs az égbolt. — Talán szerelmes vagy Irénkém?

Irén szomoruan vallotta be, hogy ő bizony szerelmes.

— Rózsa doktorba?

Irén tagadólag rázta fejét.

— Hát kibe?

Künn megeredt az eső és Irénnek zokogásba fult a szava. Alig derült ki azonban, Náday Géza mintegy a gondviselés különös rendeléséből — lehet, hogy az egyszer Irén anyja játszta a gondviselés szerepét — hirtelen előkerült és ünnepélyesen megkérte Irén kezét.

Ritka eset a világtörténelemben, hogy hadvezér oly dicső halált leljen, mint a milyent lelt Nelson, midőn a még dörgő ágyúk és égő hajók között halálos sebével osztotta utolsó parancsait, s bár tudta, hogy meg kell halnia, tudta azt is, hogy a diadal övé, hogy édes hazáját mentette meg a pusztulástól.

Ez a diadal teremtette meg az angolok uralmát a tengereken, mert tönkretevén az egyesült francia-spanyol flottát, megmentette a brit szigetországot attól, hogy ellenséges sereg a lábát oda betegye.

A félkezű, vakmerő tengernagy közvetlenül az ütközet előtt zászló-jelekkel a következő parancsot intézte flottájához: «Anglia elvárja, hogy mindenki megtegye kötelességét». Ezt a parancsot azóta a hős egész nemzete magáévá tette, s mai nap is az iskolás gyermektől az öreg tudósig minden angol ennek a jelmondatnak igyekszik megfelelni.

A parancs jelzése után az angol hajóhad ékalakban sorakozva támadta derékban az ellenséges flottát. Legelső volt Nelson hajója, a híres «Victory» s ezt követte még huszonhat angol csatahajó. Amint a harminchárom hajóból álló ellenséges hajóhadat derékban kettévágták, mindegyik angol hajó a csataterv értelmében kiválogatott egyet az ellenség hajóiból s igyekezett azt tönkre tenni.

Rövid nehány óra alatt a francia-spanyol flotta szét volt verve s a piros keresztes brit lobogó az angolok legnagyobb tengerí győzelmét hirdette.

A nagy győzelem nagy veszteséggel is járt, mert a hős tengernagy golyótól találva elesett éppen a diadal pillanatában. Nemzete megmutatta, hogy meg tudja becsülni azokat, kik érte haltak. Nelson koporsóját London legnagyobb székesegyházának, a Szent Pál templom kriptájának legdiszesebb helyére tette, éppen a kupola kellő közepe alatti helyre. A templomban gyönyörű márványszobor hirdeti a nemzet háláját; hirdeti azt London egyik legszebb terén, a Trafalgar-téren emelt, óriási oszlopon álló szobor, melyet négy fenséges oroszlán őriz.

Az angol nemzet minden fiának hangosabban dobog a szive ma, midőn visszagondol a száz év előtti időkre, a hazáért dicsően elesett hősökre; s a föld minden részén, a brit birodalom minden templomában az ünnepi harangok zúgása azt hirdeti, hogy ma is, és ezután is mindig az angol nemzet fiai hazájuk iránti kötelességüknek eleget fognak tenni. **B. G.**

A boldog szerelmes pár sietett Sárikával közölni az eljegyzés hírét. Sárika ámulva hallgatta és meg nem állhatta, hogy Irénnek fülébe ne sugja a kérdést:

— És Rózsa doktor?

Irén egyszerre megértette kis testvérkéje betegségének okát és elgondolta, minő aranyos lélek ez a Sárika. Szerelmes Rózsába és képes lett volna inkább meghalni, semhogy neki fájdalmat okozzon. Össze-vissza csókolta az áldott jó lelket és visszasugta:

— Az a tiéd lesz!

Sárika láthatóan jobban volt, mikor Rózsa dr. odalépett betegágyához, Rózsa ekkor már hallotta Iréntől, hogy Sárika szereti és ez boldogsággal töltötte el. Hisz ő is szerette, de nem közeledhetett hozzá, mert Sárika mindig elfutott előle. Homlokon csókolta az édes leánykát, ezzel adva gyöngéden tudtára az érzelmeit.

Sárika szomoruan suttogta:

— Ah milyen boldog vagyok! Jaj istenem, ha meg kell halnom!

— Dehogy halsz meg! Neked élned kell. Édes atyád megmentette az életemet a te számodra, én megmentem a tiédet az én számomra.

Vihnye fürdőről.

III. (Vége)

A számvevőség által közbenjöttemmel, a főkönyvek adataiból összeállitott kimutatásából kitünik, hogy ha a Hell-féle bérlet idején is úgy számitjuk az adókat s a befektetett tőke utáni kamatokat, mint jelenben, akkor az évi tiszta haszon a 20 évi átlag szerint csak *évi 397 korona 21 fillért tett hi* s még azt is terhelte a befektetett tőke utáni, az államkincstárnak fizetett tőkekamat és járadékadó, mely évenként meghaladta az 1000 koronát.

Ha tehát ezen, az 1000 koronát minden évben meghaladó tőkekamatadót s az ez utáni, szintén esedékessé vált általános jövedelmi pótadót is figyelembe vesszük — mely az eddigi nyilvántartások és előirások mellett nem terhelte a fürdőt — akkor a fürdő Hell bérlete idejében anyagi veszteséggel zárult, kész haszonnak maradva a felépült és amortizált uj fürdőház, mely igy a város megterhelése nélkül vált tulajdonává.

Egy kissé előnyösebb eredményt hozhatunk ki, ha az uj fürdőház s egyéb akkori létesitések tőkéjét s az ezek után fizetett kamatokat (a törlesztési összegeket előbb sem vettem tehernek) sem a bevételben, sem a kiadásokban nem számitjuk, de csak a tiszta évi bérösszegeket s az ezeket terhelő fentartási költségeket és adókat.

Hell ugyanis évi 7560 korona bért fizetett, 20 éven át tehát 151200 koronát; erre volt teher ugyancsak a számvevőségi jegyzék szerint

fentartási költségek	89823·88 K
adó	14850·— »
a Boleman-féle kölcsön törlesztése	15400·— »
Összesen:	120073·88 K
s igy volt *a tiszta haszon*	31926·12 »
melyből egy évre	*1556·36* »

esik; s ha kiejtjük a Boleman-féle kölcsöntörlesztést, mely tényleg fizettetett, marad 2316 korona 31 fillér.

Ime tehát a mostani haszonmérleg összeállításánál követett számadási elvek követése esetén mily kevés összegre zsugorodik össze a Hell által fizetett, 19916 korona 40 fillért is (1896. évben) kitett haszonbérből maradó tiszta nyereség!

Ha most már *ugyanezen számadási elvek szerint* állitjuk fel a mérleget a házi kezelés idejére, azt találjuk, hogy

1903. évben volt a bruttó bevétel	29127·09 K
Kiadás	16121·58 »
Ebben azonban már szerepel a kölcsöntőke utáni kamat is	3535·57 »
s a kölcsöntőke törlesztése is, tehát az összes kiadások, fentartás, adó és kamat, meg törlesztés levonása után marad a *tiszta* jövedelem	*12955·51* »
1904. évben volt a bruttó bevétel	37660·57 K
Kiadás	26030·14 »
de ebben is szerepelnek az összes, már felsorolt inproduktiv kiadások, kölcsöntőkék összes kamatai	5589·61 »
nemkülönben a kölcsöntőke törlesztése, s mégis marad tiszta haszon	*11630·04 K*

Tehát bizonyos mértékben leszállott a tiszta jövedelem azon arányban, mint nőtt a közvetlenül nem kamatozó tőke, de ne feledjük, hogy az első berendezési évek terhére sok kiadás volt, mely jövőre nem fog előfordulni s jövőre tehát reméllhetni, hogy a tiszta haszon nagyobbodni fog s ne feledjük, hogy a sok inproduktiv kiadás között van a gyógyalapot terhelő 16—24000 korona tartozás is, melyet maga a gyógyalap évenként visszatérit és törlesztés és ne feledjük, hogy a vihnyei regale megváltás 40000 korona tőkét eredményezett, melynek kamatai addig a fürdő jövedelmeit szaporitották mot pedig ennek kamata nem számittatik a fürdő jövedelméhez!

Nyilvánvaló tehát, hogy ugyanazon számadási elvek alapján összeállitott mérleg szerint a házi kezelés jóval megfelelőbb, mint volt a Hell bérlete idején; nyilvánvaló, hogy a közönség Vihnye fürdőre nem hozott áldozatot, de a fürdőben csak elhelyezte a pénzét $4\frac{1}{2}\%$ kamatozással, mely kamatozás a mai pénzviszonyok mellett előnyösnek mondható, de ezen fölül még tiszta haszna, vállalati nyeresége is jelentékeny marad s épp ezért szükséges volna, hogy a város *a fürdőt terhelőleg* vegye fel a szükséges kölcsönöket, mert igy állandóan tiszta a kép, az egyes kiadási tételek ne legyenek — mint a multban voltak — különböző cimeken elszámolva úgy, hogy a terhelő kiadások összehozása valóban igen sok utánjárásba kerül, de terheljék egytől-egyig a fürdőt mint vállalatot s ez esetben hova-tovább mindinkább ki fog, ki kell tünnie, hogy a mit a város a fürdőre áldoz, az helyes tőkebefektetés, melyet a fürdő bizonyos évek alatt a saját külön jövedelmeiből nemcsak megtérit, amortizál, de a város a fejlesztéssel gyarapitja törzsvagyonát, a mint az történt a Hell-féle bérlet idején is, mert ha a mérleg szerint nem is maradt évi tiszta haszna, megmaradt tehermentesen az uj fürdőház mindkét épülete mint törzsvagyon-növelés, melynek igazi használt most és jövőre látja a város.

(A jelentés következő része a fürdő jelenlegi értékével számol s részletes számitásokkal kimutatja, hogy az 1883. év óta befektetett tőkék és a fürdő reális értéke 6%-os jövedelmezőséget mutatnak; majd igy folytatja: Szerk.)

Tehát bármily számitás mellett sem jöhetünk ki arra az eredményre, hogy a városnak Vihnye fürdő nem jövedelmező vállalata volna s ujólag is kénytelen vagyok utalni arra a körülményre, hogy ha a város nem is fejlesztené tovább fürdőjét, de nyerhet egyeseket, kik ott épitkeznek, akkor a városnak *jelenlegi tőkeelhelyezése is annál nagyobb mértékben lesz gyümölcsöző, mennél több kiadható szoba lesz* s mennél nagyobb lehet a befogadható vendégek száma *s idővel mégis minden, mit a város e három év alatt beszerzett és létesitett, a város ingyen szerzett tulajdona marad.*

Úgy vélem, hogy éppen a jelen időben, midőn kiváló erőnek elismert s jó összeköttetésekkel rendelkező uj orvosunk van, kinek működése s neve garancia arra, hogy Vihnyének meglesz a fentartó közönsége s midőn a város közönsége behatóbban foglalkozik fürdője ügyeivel, e haszonmérlegek egybeállításával talán nem végeztem fölösleges munkát s miután arra sem tarthatok igényt, hogy számitásaimat s következtetéseimet feltétlen érvényűnek itéljék, kérem, hogy e részben szakértő bizottsági tagok kiküldésével kegyeskedjenek számitásaimat megfontolás tárgyává tenni, hogy a külön tanulmány s tanulmányozás alapján dönthessen a tulajdonos város, mit szándékozik jövőre fürdőbirtokával tenni?

Selmecbánya, 1905. évi október hó 6-án.

Sztancsay Miklós,
v. főjegyző.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Rendkivüli közgyűlés.** A város törvényhatósági bizottsága e hó 24-én jövő hét keddjén délelőtt 11 órakor rendkivüli közgyűlést tart. A gyűlés egyetlen tárgya a város szénásfalusi ingatlanainak bérbeadása fölött való határozathozatal.

— **Erdész miniszter.** Az ujonnan kinevezett kormánynak egyik tagja régi jó ismerőse Selmecbányának, s egykor igen rokonszenves tagja volt városunk társadalmi életének. Feilitzch Arthur báró, az uj földmivelésügyi miniszter ugyanis a hatvanas évek elején itten tanult a lyceumban s majd 1876 évtől 1879 évig az erdészeti akadémia hallgatója volt. Mint akadémiai hallgató a törekvő, jó tanulók közé tartozott, aki a város társadalmi

életében is élénk részt vett. Fanatikus magyar volt, aki valóságos harcot folytatott a magyar nyelv és magyar érzés érdekében.

Ő volt egyike ama vezérifjaknak, akik a »burschenschaft« eltörlésén kitartó küzdelemmel fáradoztak s ez a nemes törekvésük 1879-ben sikerre is vezetett. Kezdettől fogva tagja volt az akadémiai ifjuság »Magyar Társaság«-ának, melynek életében tevékeny résztvett s hazafias lelkesedéssel vett részt minden olyan mozgalomban, mely hivatva volt az akadémia ifjúságának szellemi életét felfrissíteni és a város társadalmi köreivel való érintkezésben a magyar nyelvet uralkodóvá tenni. Szeretetreméltó modoráért minden társaságban kedvelték s eltávozása után városunkban szép és kedves emléket hagyott maga után. A kikkel igaz barátságot kötött, a baráti viszonyt fentartotta az élet további küzdelmében is, egészen mostanáig. Kortársai voltak az akadémián Tavi Gusztáv, Vadas Jenő, Bencze Gergely, Vörös Ferencz városunk tb. főjegyzője, Faller Károly, Csipkay János stb.

Feilitzch Arthur erős magyar érzését megtartotta mint férfiu is s Kolozsvárt mint erdőigazgató vezérférfia volt az Emkének és elnöke máig is az Eké-nek, mely két egyesület állandó védelmezője, erősítője az erdélyrészi magyarságnak. Tevékeny, nagytudásu, munkabiró és munkás férfiu, aki a hazafiságot nem a hazafias szólamok puffogtatásában, de a kitartó, nemzetet erősitő munkában látja.

Tehetségeinek megfelelő, nagy munkával járó állást nehéz időkben vállalt. Vajha eredménynyel működhetnék közre a válságos állapotok megszüntetésén s békés időkben nagy munkaerejét és tudását eredménynyel hasznosithatná az ország felvirágoztatására.

— **Az utolsó kamaragróf levele.** Mednyánszky Dénes, aki a hetvenes években bányaigazgató volt Selmecbányán igen érdekes levelet irt Szitnyai József kir. tanácsos, polgármesterhez a főiskola székhely változtatási kérdésében. Az érdekes levelet közérdekű tartalma miatt a maga egészében közöljük:

«*Nagyságos királyi tanácsos, Polgármester úr!*

Nyaranta szokott külföldi távollét után csak folyó hó elejével térve vissza szolgáljon a késedelem mentségül, hogy csak most válaszolok a városi közönségnek a Bányászati és Erdészeti főiskola áthelyezése tárgyában kiadott válaszirata 7331. szám alatt cimemhez történt közlésére.

Egyebek előtt lekötelezve érzem magamat élénk köszönetemet kifejezni azon megtiszteltetésért, hogy e nyilatkozat egy példánya nekem is megküldetett, kit kettős kötelék fűz e tárgyhoz. Így a visszaemlékezés azon évekre, melyek alatt hivatásom működése a bányászat és a bányászok érdekeire vala irányozva, valamint másrészt azon nagybecsű kitüntetés, hogy utóbb a város közönsége engem polgárai sorába iktatni méltóztatott.

Nincs semmi szükség arra és nem birhat semmi nyomatékkal, hogy magam ki régóta félrevonultam a tényleges működés vállvető köreiből és életkorom késő alkonyán csendes szemlélettel — igénytelenül, de korántsem részvétlenül — kisérem az évek haladását, kijelentsem saját egyéni felfogásomat a felvetett kérdéssel szemben? hanem mert nem vallhatom magamat idegennek az ügyben, és talán nem szerénytelenség ha igénybe veszek bizonyos jogosulást hozzászólni oly tárgyhoz, melynek részleteibe huzamosan közelebb bepillantást szerezhettem, kijelentem hogy teljes odaadással csatlakozom azon szerencsére még tetemes többséghez, mely az iker főtanintézet százados székhelyén leendő megmaradása mellett több illetékes helyen nyilatkozott.

Elháritom magamról az olcsó kifogást, hogy Senectus est laudutor temporis acti, mintha csupán a hely és vidék iránti ragaszkodó rokonszenvből, vagy akár az elfolyt évtizedek alatti roppant fejlődés és haladás iránt elzárt érzéketlenségből kivánnék megelégedni a mult idők állapotával? mert bátran állitom s vallom, hogy lelkesedni tudok a mindenben hatalmas lüktetéssel emelkedő és szélesbedő úgy anyagi mint szellemi életkörök pezsgő lendületeivel, hogy elismerem miszerint változott és minden irányban kifejlett uj viszonyok uj igényeket szülnek, sőt merem állitani, hogy szemügyem nem marad lebilincselve az itthon szűkülő határfalai között, hanem előttem a művelt külföld oktató példái sem ismeretlenek — mindamellett, és mindezek dacára azon vitatkozásban, mely az áthelyezés tárgyában a nyilvánosság előtt lefolyt és az inditványt pártolók fejtegetéseiben elősoroltatott, nem találtam semmi eléggé fontost és meggyőzőt ami eddigi meggyőződésemet alaposan megváltoztathatta vagy akár csak megingatta volna.

Nem akarok vizet hordani a Dunába és tartózkodom belebocsátkozni érvelésekbe, — megtették szószólásban a magukét megannyian az illetékesek, azok között pedig ügyhiszem egyikök sincs ki neheztelné, hogy gyakorlati pályára csak elégtelen szakképzést nyerhetett Selmecbányán, vagy mint szaktudós oktató nem emelkedhetett volna a kül- és belföldi szaktudomány manapság magasra fokozódott szinvonalára csakis azért mert Selmecbányán (állitólag számkivétésben?) kell működnie.

A közlekedések könnyűsége és gyorsasága elenyészteti nem pusztán a phizikai távolságokat, hanem a szellemi érintkezés és eszmecsere áradatának sűrű egymásba folyását is közvetíti, s ez hatalmasan ellensúlyozza a mindent felszivó központositás feltétlen rideg követelését.

Másküllömben ennek kiméletlen alkalmazása útján eljuthatni a képtelenséggel határos végletekig, mert ily módon csupán azon csekély számú világváros, melynek óriási felszerelésével egyéb helyek nem versenyezhetnek, lenne képes és alkalmas valamely jeles szaktudósnak méltó működése helyéül szolgálni, amely következtetés valódiságát a tudomány és tudósok szerencséjére az élő tapasztalat statisztikája épen nem igazolja.

De a többrendű gyülések közzétett jegyzőkönyvi és hozott határozatai összegezve úgy látszik azon feltevésre vezetnek, hogy mostanra legalább az inditvány félre van téve és a székhely kérdése jelenleg el van mellőzve.

Ha ezen elhatározást csekély részemről a Bányász- és Erdész Akadémia érdekében helyesnek vélem, úgy örvendék, hogy a mellett ez a Város és vidékének is megfelelő és hasznára válik, mely iránt hálás vissza emlekezést táplálni meg nem szüntem.

Nagyrabecsülő tiszteletem kifejezése mellett

készköteles szolgája

Mednyánszky Dénes br. s. k.

Bécs (Wien VIII.) Schottenfeldgasse 83.
1905. október 15."

— **Ismerkedési estély.** A m. kir. bányászati és erdészeti főiskolai hallgatók e hó 15 én tartották meg ismerkedési estélyüket a városi Vigadó nagytermében, melyen Fodor László dr. főiskolai rektor, Bartha Béla dr. jogtanár, Csch Lajos főbányatanácsos, Vitális István dr. adjunktus, Vörös Ferenc tiszteletbeli főjegyző, Tuka Antal tanitó, ifj. Marschalko Gyula kereskedő, a tanársegédek, nagy része s mintegy 200 hallgató vett részt. A hivatalos estélyt megnyitó beszédben Bacsilla Lajos elnök baráti szeretettel üdvözölte az első éves hallgatókat s élénken ecsetelve hivatásukat, mely itt az Alma Mater kebelében reájuk vár, hasznos munkásságra intette őket, a maga és az idősebbek részéről igaz barátságunkról biztositván az uj tagokat. Fodor László dr. rektor hasonlóan az ifjuság hivatásának magasztosságáról szólott s minden szava megszivlelésre méltó volt, melylyel a tanári karnak a szaktudományok rohamos haladásával mindig lépést tartó nemes törekvését vázolta, azt a törekvését, mely az ifjuság nevelésére, a szakismeretek csarnokába való bevezetésére irányul, hogy benne a haza haszonos polgárokat nyerjen. Bogisich Gyula találó hasonlatból indulva ki, azt hangoztatta, hogy ne a gyümölcsöt dicsérjétek, mely szemeteknek oly szép, oly kedves, de a kertészt, aki azt ápolta, a fát, mely azt megtermette s a tanári karra, az Alma Materre mondott szépen átgondolt méltató szavakat. Az első évesek nevében Vass Gyula szólott. Balázs Jenő negyedéves hallgató üdvözlő szavaira, ki a város közönségének az utóbbi időkben annyiszor szóba került viszonyáról emlékezett meg s melyre vonatkozólag több rendbeli óhajt fejezett ki, Vörös Ferenc tb. főjegyző válaszolt, aki ugyis mint a város polgára, ugyis mint egykor ez ifjuságnak volt tagja harminc év óta figyeli meg az ifjuság s a város közt fennálló viszonyt s e hosszú tapasztalatai alapján állithatja, hogy az mindig jó volt, most is jó s az lesz, jónak kell lennie a jövőben is. A kagyló elhal, ha nemes gyöngyétől megfosztják, e város társadalmi életét nem is képzelheti el felszólaló az ifjuság nélkül, elhalna ez is, mert ami szellemi, nemzeti hatalom van e város társadalmi életében, azt az ifjuság adta s adja meg első sorban e társadalomnak. Tassonyi Ernő főiskolai hallgató hamleti töprengéssel birálja az ifjuság mai életét, nem a testviriség nem az egyenlőség elvein alapszik az, csak ily ünnepélyeken tudunk lelkesedni, szép jelszavakat hangoztatni, de a mámor eloszlása után alig jut egyiknek-másiknak egy hideg szervusz üdvözlésünk. Majd lelkes hévvel buzditja a hagyományos régi kollegialitásról oly sokat halló ifjuságot a testvéries, baráti összetartásra, óriási haladást jelezve a régi bursok felfogása és a mai nemesebb felfogás között, mely utóbbi nem lát az első évesben gúny tárgyává tehető balekot, de ugyanegy nemes cél, hivatás felé törekvő társat, kollégáját. Mély megfigyelésről tanuskodó kemény szavainak nem volt éle, mert az ifjuság szeretete sugárzott ki azokból s lelkes végszavai osztatlan tetszésre találtak mindannyiunknál. Kahle Frigyes tanársegéd az asszisztensi kar nevében mondott köszönetet az őket ért méltató üdvözlésre, tréfás tösztjával igen kedélyes hangulatot keltve. Tuka Antal és ifj. Marschalkó Gyula s mások tösztjai állandóan élénk hangulatban tartották a vig társaságot. Az egész estély azt a biztató reményt keltette lelkünkben, hogy az ifjuási élet forduló ponton van, összetartóbb, melegebb lesz e kapocs, a viszony e kedves körben, melyben oly szivesen fordulunk meg mindannyiszor, a mikor erre alkalom kinálkozik.

— **Adomány a Boleman-emlékre.** Selmecbánya város közönsége elhatározta, hogy Vihnye fürdőben emléket állit néhai Boleman István dr. kir. tanácsosnak. Az emlékre ujabban a Barsmegyei Orvosok és Gyógyszerészek Egyesülete 100 koronát küldött a városi tanácshoz. Ez ujabb adománynyal az emlék-alap négyszáz koronára szaporodott. Ez összeg azonban nem elég még arra, hogy méltó emléket állithassunk a jeles férfiunak, ezuton is felhivjuk tehát az elhunyt hires magyar balneologus tisztelőit, hogy szives adományaikkal tegyék lehetővé, hogy mielőbb diszes emléket emelhessünk Boleman Istvánnak.

— **A szegény iskolás gyermekek felruházására** Kemény Mór kereskedő egy nyert fogadásból kifolyólag 2 (kettő) koronát ajándékozott.

— **Táncpróba.** Guttmann Samu tanctanitó a mult héten befejezte hat heti őszi tánctanfolyamát s a mult szombaton este táncpróbát rendezett tanitványaival a városi vigadó termében. A táncvizsgára igen sokan mentek el a tanulók szülői és hozzátartozói és sokan, akik örömet lelnek a gyermekek örömében, s akik elmentek igazán jól mulattak, mert igazán öröm volt nézni a gyermekek kedves táncát. Guttmann Samu tánctanitó meg lehetett elégedve az elért eredménynyel, mert tanitványai fényes bizonyságot tettek arról, hogy fáradságot nem kimélve jól tanitotta Terpsichore szép művészetére a gyermekeket.

— **Cipészipari szaktanfolyam.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a selmecbányai iparosok hitelszövetkezetének kérésére cipészipári szaktanfolyam tartázát engedélyezte s Bodh József szaktanitót bizta meg annak vezetésével. A tanfolyam e hó 23-án kezdődik s november hó 19-ig tart és husz cipészipáros vehet azon részt.

— **Halálozás.** Özvegy Kicsiny Jánosné szül. Szittyai Teréz e hó 14-én 74 éves korában elhunyt. Gyászoló családja Brúnócra szállittatta, temetése ott volt e hó 17-én.

— **Vissza!** Turóczszentmárton község elöljárósága tót nyelvű értesitéseket küldött szét a mult héten a túrócszentmártoni vásárok idejéről. Városunk rendőrkapitányi hivatala visszaküldötte az értesitést azzal, hogy Magyarországon magyar a hivatalos nyelv.

— **Az általános választói jog és felvidék** cim alatt igen érdekes és aktuális röpirat jelent meg Turóczszentmártonban, az ottani magyar nyomda nyomásában. A röpirat, melynek álnevü szerzője Dugovich Titus, pontos statisztikai adatokkal azt mutatja ki, hogy az általános titkos választói jog behozatala a felvidék tizenkét vármegyéjében és Selmecbánya városban levő összesen hatvanegy választókerületben határozottan a magyarság hátrányára volna. Az érdekes munkából lapunk jövő számában szemelvényeket fogunk hozni.

— **A betegsegélyző pénztárból.** A kerületi betegsegélyző pénztár igazgatósága ma vasárnap délelőtt 11 órakor a pénztár helyiségében ülést tart, melyre igazgatósági tagokat ez uton is meghivja az elnökség. A gyűlés tárgysorozata a következő: 1. A mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása. 2. Pénztárosi jelentés. 3. Elnök és alelnök választása. 4. Egyebek.

— **Temetőink rendezése.** Régi panasza katholikus közönségünknek, hogy a róm. kath. temetőkben nem lehet kegyeletet gyakorolni, mivel a temetőknek nincs keritése, ott emberek és állatok szabadon közlekednek, elrontják a sirokat és ellopják az ott elhelyezett virágokat; e bajokon segitendő most a városi tanács elrendelte ezen temetők alapos bekeritését, a kapuk megjavitását és állandóan zárva tartását. A keritések már elkészültek és most még a kapuk vannak hátra. Minden kapu állandóan zárva lesz, a kulcsok pedig a sirásónál lesznek; ezenkivül jogában lesz minden érdekeltnek kapukulcsot csináltatni és ezt magánál tartani; természetes, hogy ezek is kötelesek lesznek a temetőből való eltávozásukkor a kapukat ismét becsukni. Ezen uj intézkedés november 1-én lép életbe.

— **Porfelhők.** Keserves hangu panaszos levelet kaptunk, mely szerint a belváros járdáin sétáló közönség ki van téve a bacillusok és különféle piszkok tömkelegének akkor, midőn a gondos háziasszonyok, illetve szobaleányaik a szobákban felszedett port és piszkot az utcára nyiló ablakokon át kidobják az utcára és hűségesen rázzák a por-rongyokat. Ilyen eljárással nemcsak az utcán járó-kelők ruhája, de egészsége is veszélyeztetve van, mert hát ki tudhatja, hogy melyik szobában van beteg ember és ennek köpéséből eredt port s piszkot az utcára lökik! Felismerte ezen veszélyt a városi közgyűlés is, és a por-rongyok kirázását szabályrendeletileg eltiltotta. Csakhogy ez nem elég, ehhez még a rendőrség szigora is szükséges és könyörtelenül kell büntetni ezen rendelkezés ellen vétőket, akár szegény emberek azok, akár nagyságos asszonyok! — Ezen panaszt alaposnak ismerjük el mi is és mi is kérjük a rendőrséget, hogy ezen ügyben ne ismerjen kiméletet, mert fontos közegészségügyi kérdésről van szó.

— **Őszi tolvajlások.** Beállt a hideg idő és a tolvajok is jelentkeztek már; hol libákat, hol sertéseket, hol teheneket lopnak. Tudomásunk szerint városunkban kevés a rendőr és igy minden szögletre nem igen jut belőlük, miért is figyelmeztetjük a fentjelzett állatok tulajdonosait, hogy ők maguk is őrködjenek vagyonuk felett, mert bizony az hamar eltünhetik a mai szegény világban és akkor a rendőrség hiába nyomoz már, lévén az ilyen jószágok nagyon is gyorsan elfogyaszthatók.

— **Talált tárgy.** Boleman Ede városi mérnök e hó 20-án a Lenge felé vezető uton egy hid mellett eldugva egy zsák lisztet talált. A lisztet bizonyosan lopták s oda rejtették el. Tulajdonosa átveheti a rendőrségnél.

— **Főnyeremény.** A XVI. osztálysorsjáték legnagyobb főnyereményét ismét *Beifeld József* bankházában nyerték. (Budapest IV., Károly-körút 1. szám.) Ugyanis a 400.000 koronával kisorsolt 96851. számu szerencsés sorsjegyet ezen bankházban vásárolták. Ugyancsak e bankház vevői nyerték egy elmult játékban a 600.000 koronás főnyereményt is.

— **Harapós kutyák.** Napról-napra előfordul, hogy az utcákat ellepő ebek egy-két embert megmarnak s különösen az iskolás gyermekek vannak kitéve a kutyák támadásainak. Az ebtartásról szóló szabályrendelet szerint a rendőrség elrendelheti, hogy a kutyák szájkosarakkal láttassanak el. Ha valahol, úgy Selmecbányán indokolt volna az a rendelkezés, hol a kutyák, akár csak Konstantinápolyban mindig az utcán tónferegnek. A városunkban járványos kutyafilómánia csökkentésére ajánlatos volna emelni a kutyaadót is. Addig is azonban, amig ez megtörténnék, a gyermekek és szülők érdekében kérjük a rendőrséget, hogy rendelje el a szájkosár alkalmazását.

— **Rendőri hirek.** *Lopások.* A Metropol szállóban időről-időre sok apróság veszett el, mig végre megunta a dolgot a szálló főpincére s panaszt tett a rendőrségen. A lopások elkövetésével *Vrzal* Istvánné bejárónőt lehetett gyanusitani, akinél házkutatás után tömérdek lopott holmit talált a rendőrség. Finom szivarok, szivarkák, csizmatalpak, gyertyák, képeslevelezőlapok, irónok, album, gyertyák, poharak, kések, villák, kanalak, üvegek, asztalkendők, tányérok, igen sok pörkölt és pörköletlen kávé volt raktáron Vrzal Istvánnénál, melyeknek hol szerzését nem tudta igazolni. Az egész raktárt lefoglalta a rendőrség s a legtöbb tárgyat ki is adta már a jelentkezett tulajdonosoknak. A szarkatermészetü nő ellen megindittatott a bűnvádi eljárás. — *Betörő hangszercsináló.* Stieger Mihály hangszerkészitő segédet e hó elején ide toloncolták Bécsből. Mivel illetősége nem volt tisztázva, a rendőrség pár napig itten tartotta. Ez alatt az idő alatt feltörte a rendőrkapitányi hivatal előszobájában a fogházőr irósztalát s onnan 39 koronát ellopott. Vallatták, tagadott s mivel nem volt ellene bizonyiték, a biróság kénytelen volt elengedni. Kényszerütlevéllel mult hétfőn Budapestre küldötték, el is indult a reggeli vonattal, Garamberzencéről azonban visszatért. Mivel visszatérése gyanus volt, a rendőrség figyelemmel kisérte s meg is csipte, amikor egyik ruhásboltból teljesen átöltözve került elő. Ujból fogságba került, mert a ruháért 14 koronát fizetett s nem tudta igazolni a pénz szerzését. Bevallotta, hogy ő törte föl a rendőrőrmester irósztalát s lopta el a pénzét. Stieger Mihály most megint a biróság fogházának vendége. — *Sertéslopás.* Pénteken éjjel Bélabányán Florek Jánosné udvarához elloptak két kövér disznót. A nyomok Zólyommegye felé vezetnek.

— **Sok ezer szenvedő** nem veheti igénybe vagy az évszak alkalmatlan volta, vagy a nagy költségek miatt a Karlsbadi és Marienbadi gyógyforrásokat belső bajainak orvoslására; mindezen akadályok ma már nem gátolják a sikeres gyógyulást, mert a Schmidthauer-féle **IGMÁNDI** keserüvizben egy oly hazai ásványvizünk van, mely a külföld hirneves forrásait nemcsak pótolni képes, de gyógyhatásában azokat tetemesen felül is mulja. Az igmándi keseráviz eddig az egyedüli, melyben tudományos alapon a rádium jelenléte mutattatott ki, s ezen nagyjelentőségü felfedezés nyujtja magyarázatát azon csodálatos gyógyerőnek, a mely ezen ásványvizben rejlik. Mint ivókúra otthon bármely évszakban reggelenként fél pohárral használva, kitünő eredménynyel használható gyomor-, bél- és vérbajokban, úgy elkövéredés, szivelhájasodás s azzal járó fulladásnál, sárgaság, máj- és lépdaganat, cukorbetegség, aranyér, csúz és köszvénynél, vérbőségnél s egyéb belszervezeti bajokban, kiválóan nagy értékű, mint ez idő szerint a legjobb természetes és ártalmatlan hashajtó. Az igmándi keserüviz minden jobb gyógyszertár és füszerüzletben kapható kis üvegben is 30 fillérért, nagy üveg 50 fillér.

Közönség köréből.

Nyelvtanitás.

Alulirott ezennel értesitem a n. é. közönséget, miszerint *f. é. november 15-étől kezdve hat óra* terjedő tanfolyamot nyitok, a francia és a német nyelv oktatása céljából.

A f. évi április—május és julius—augusztus hónapokban tartott nyilvános előadásokban résztvett 180 hallgató közül igen sokan 20 tanitási óra alatt oly szép haladást tettek mind a két nyelvben, hogy az illetők azokat önszorgalmuk mellett tanitó nélkül játszva teljesen elsajátithatják.

A férfiak elkülönülten a nőktől hetenként *két órán* át részesülnek oktatásban.

Beiratkozhatni november hó 10-éig lakásomon: I. Zsigmondy-utca 71. sz. alatt naponta délelőtt 11—12-ig és délután 3 óráig.

Az órarend november hó 12-én vasárnap délután 3 óráig a hallgatók közös megegyezése szerint a férfiak — a nők részére pedig 3—5-ig fog megállapittatni.

Tájékozásul:

1. Mind a két nyelvet — az eddigi tanmódomtól elütőleg — a következőképen fogom oktatni.

a) kizárólag *gyakorlatilag;*

b) a gyakorlati részt az elméletivel egybekötötten, tankönyv segitségével.

Megjegyzem, hogy a *b)* alatti csoport tankönyve eredeti francia, illetve német lesz.

2. A nyilvános előadásokra csakis a bányászati és erdészeti főiskola igen tisztelt hallgatói, valamint az intelligenciához tartozó férfiak; a nők közül pedig a nyilvános iskolákat már nem látogató, fejlettebb koruak vagy hivatalnokok iratkozhatnak be.

3. A tankönyvek idejében való megrendelhetése végett a beiratkozóknak ki kell nyilatkoztatniok, vajjon az *a)* vagy *b)* alatti előadásokat kivánják-e hallgatni.

4. Alulirt magánórákat is hajlandó vagyok adni fentjelzett nyelvekből a lakásomon vagy a háznál igen csekély tiszteletdij mellett.

5. Az igen tisztelt szülőknek különösen ajánlom becses figyelmökbe, hogy gyermekeiket a 10-dik életévtől kezdve már oktattassák az alanti tanmód szerint; mivel abban a korban a legfogékonyabb az elme, főleg idegen nyelvek tanulása iránt. Továbbá tekintettel arra a kedvező körülményre, hogy a gyermekek iskolai tanulmányaikban gátolva nem lesznek és mégis minden megterheltetés nélkül rövid idő alatt metódusom alapján jelzett nyelveket vagy csak az egyiket enyelegve megtanulhatják, igyekezzenek már a dij elenyésző csekélysége miatt is ezen kedvező alkalmat megragadni.

6. A kereskedelmi pályán haladóknak is kész vagyok alkalmat nyujtani arra, hogy kizárólag csakis a kereskedelemhez tartozó tárgyakról legyenek képesek franciául beszélni és megfogalmazni az üzleti leveleket. Csoportosuijanak. Mennél

többen lesznek, annál csekélyebb lesz a díj, de semmikép sem fog egynek-egynek *a hat havi kurzus* többe kerülni mint 10 koronába, azaz havonként 1 korona 66 fillérjébe.

7. A nyilvános előadások helye később fog közhirré tétetni.

Selmecbánya, 1905. évi október hó 22-én.

Fénykövi Jakab,
nyelvmester.

NYILT-TÉR.

E rovat alatt közlöttekért nem felelős a szerk.

Nyilatkozat.

Alulirott kijelentem, hogy a «csavargó» sértő szót nem ifj. Harrach János úrra vonatkozólag mondottam.

Selmecbánya, 1905. október 20.

Szilágyi János.

SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI.

Az anyakönyvi hivatalok bejegyzései.

1905. évi október hó 15-től október 21-ig.

Születés.

Bakaljár József, Padduch Mária, leány Selmecbánya
Miertus Antal, Misut Mária „ „
Szloboda András, Beliczki Anna fiu „

Kihirdetés.

Parizek Károly, Gottala Mária Selmecbánya
Duppál József, Számel Éva „
Kutiss Bálint, Petrzsel Veronika „
Gyuricza András, Lalik Anna Bélabánya
Vibostyok György, Antossik Mária Bélabánya

Házasság.

Strba Éániel, Gránek Máriska Selmecbánya
Emler Sándor Trauer Mariska „
Truka András Szamecz Berta Bélabánya
Szlopovszky Gyula Szamecz Ilona „
Stubna Mihály Hanuska Irén „

Halálozás.

özv. Kicsiny Jánosné 74 éves, méhrak Selmecbánya
„ Beloviczki Antalné 52 „ szervisziviboj „
„ Obernauer Jánosné 65 „ „ „
Kelliar János 5 hónapos, hevenybélhurut „
Zubka Emilia 1 hónapos, gyengeség.

602. sz.
1905.

Hirdetmény.

Tudatom e város közönségével, hogy az igazoló választmány a legtöbb adót fizető törvényhatósági bizottsági tagok 1906. évre érvényes névjegyzékét a következőképen állitotta össze, illetve igazitotta ki:

I. Selmecbányán:

1. Wankovits Lajos	1977·91 K	egyszeres
2. Svehla Gyula	1904·— „	kétszeres
3. Hell Jakab	1385·04 „	egyszeres
4. Sztankay Ferenc	1325·14 „	kétszeres
5. Tóth Imre dr.	1205·84 „	„
6. Fizély Károly	1036·— „	„
7. Fodor László dr.	1022·10 „	„
8. Székely Vilmos	1010·16 „	„
9. Schwartz Ottó dr.	860·— „	„
10. Stuller Gyula dr.	850·92 „	„
11. Podhragyay Pál	731·70 „	„
12. Faller Károly	724·42 „	„
13. Joerges Ágost	716·87 „	egyszeres
14. Heincz Hugó	710·92 „	kétszeres
15. Herrmann Emil	697·70 „	„
16. Singer Miksa	650·96 „	egyszeres
17. Fekete Lajos	637·20 „	kétszeres
18. Krutkovszky Károly	637·20 „	„
19. Vadas Jenő	572·40 „	„
20. Gretzmacher Gyula	562·40 „	„
21. Hornyacsek István	566·44 „	„
22. Erdély Gyula	560·18 „	„
23. Weisz Ignác	525·17 „	egyszeres
24. Weisz Jakab	516·83 „	„
25. Bartha Béla dr.	513·— „	kétszeres

Póttagok:

1. Baán Elemér	510·— K	kétszeres
2. Szever János	494·92 „	„
3. Bárdossy Antal	486·— „	„
4. Ernst Zsigmond	483·14 „	egyszeres
5. Broszmann Jenő	452·24 „	kétszeresen

számitott állami adójuk alapján.

II. Bélabányán:

1. Hidvéghy Árpád	700·— K	kétszeres
2. Gyuricza János	106·25 „	egyszeres
3. Silberberg Samu	90·45 „	„

Póttagok:

1. Dobák Pál	87·28 K	egyszeresen
2. Lalik Pál	56·04 „	„
3. Antosik András	55·83 „	„

számitott adójuk alapján.

A névjegyzék ellen 15 nap alatt felebbezésnek lévén helye, figyelmeztetem az érdekelteket, hogy az esetleges felebbezések *folyó évi október hó 24-ig bezárólag* az igazoló választmány elnökéhez, Jezsovics Károly úrhoz küldendők be. Az eredeti jegyzőkönyv a városi főjegyző hivatalos helyiségében van közszemlére kitéve.

Selmecbányán, 1905. szeptember 26.

Szitnyai József, s k.
kir. tan. polgármester.

8858. sz.
1905.

Hirdetmény.

Az 1886. XXI. t. c. 7. §-ának rendelkezéséhez képest közhirré teszem, hogy a városi törvényhatósági bizottság 1905. évi október hó 10. napján tartott közgyülésében 315/8008. közgy. sz. alatt az alábbi közérdekü határozatot hozta:

A város tanácsának s a gazdasági bizottságnak előterjesztése a főiskolai ifjuság „Otthon"-ának segélyezése tárgyában.

Tekintettel a törvényhatósági bizottság 1904. augusztus 9-én tartott közgyülésében 249/6356. szám alatt hozott határozatára, melyben azt jelentette ki a közgyülés, miszerint azon mozgalmat, hogy e helyütt a főiskolai ifjuság által létesittetni óhajtott «Otthon» ügye megoldassék, a legbensőbb örömmel üdvözölvén, kész azt a legmesszebb menő áldozattal és segélyezéssel támogatni s mindazt elkövetni, hogy ezen terv mielőbb sikeresen végrehajtassék; kimondja a törvényhatósági bizottság, hogy hasonszellemtől ezuttal is vezéreltetve, 20 éven át évenként 1000 K, azaz egyezer koronával, tehát összesen 20000 koronával fog akár a megfelelő ház felépítéséhez, akár olyannak megvételéhez mint készpénz-adománynyal hozzájárulni, még pedig olykép, hogy a város tanácsának kötelességévé teszi, miszerint az első egyezer korona kiutalványozásáról akkoron, a midőn vagy az épitkezés megindul, vagy a megfelelő ház vétele bekövetkezik, akképen gondoskodjék, hogy az a községi pótadó minden emelése nélkül kifizethető legyen, a további 19 részlet fedezete pedig a közköltségvetésben kellőképen, vagyis évről-évre beállitassék;

2. továbbá kimondja a törvényhatósági bizottság, hogy amennyiben az «Otthon» részére uj ház épitése határoztatnék el, a fenti készpénz-adományon kivül az épületi fát a tövön, az épületi követ a kőfejtő helyen ingyen kiszolgáltatja;

3. továbbá elhatározza, hogy azon esetre, ha az «Otthon» idővel megszünnék, az ennek létesitésére adományozott 20000 korona segélyösszeg visszatéritessék, mi végből utasitja a város tanácsát, hogy ezen kikötést az «Otthon» fennhatóságával megkötendő szerződéssel biztositsa;

4. végül utasitja a város tanácsát, hogy ez ügyben a további tárgyalások meginditása és a kivitel biztositása céljából a főiskolai ifjuság törvény szerinti hatóságával, vagyis a főiskola rektori hivatalával érintkezésbe lépjen s azt minderről, a közgyülési eljárás betartása után, külön felterjesztést intézzen a m. kir. belügyminisztériumhoz, ezen intézkedés kormányhatósági jóváhagyása céljából.

Ez a közérdekü határozat oly figyelmeztetéssel tétetik közzé, hogy az 1886. XXI. t.-c. 8. §-a, illetőleg az 1886. XXII. t.-c. §-a értelmében az ellen kihirdetése napjától számitott 30 nap alatt az ezen sz. kir. város kötelékébe tartozó bármely polgár és azok, kik a városban vagy határában (külutcában) ingatlan vagyonnal birnak — a v. polgármesterhez benyujtandó felebbezéssel élhetnek.

A határidő a kihirdetést követő naptól számittatván, kiemeltetik, hogy jelen hirdetmény a hirdető-táblára 1905. évi október hó 17. napján rendeltetett kifüggesztetni.

Selmecbánya, 1905. évi október hó 17-én.

Szitnyai József,
kir. tanácsos, polgármester

HIRDETÉSEK.

EGY JÓ KARBAN LEVŐ ZONGORA ELADÓ. MEGTEKINTHETŐ BÁRMIKOR - - -
CIM: AKADÉMIA-UTCA 85. SZÁM.

816. sz. 1905.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött birósági végrehajtó ezennel közhirré teszi, hogy a selmecbányai kir. jbiróságnak 1905. évi Sp. 373/2 sz. végzése folytán dr. Martos Sándor ügyvéd által képviselt Kmet András felperes részére, Kliman János és neje Zorvan Mária alperesek ellen 1506 K 78 f tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt biztositási végrehajtás folytán alperesektől lefoglalt és 785 K-ra becsült ingóságokra a selmecbányai kir. járásbiróság 1905. V. 405/3. számu végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperesek lakásán Berencsfaluban leendő megtartása határidejéül **1905. évi november hó 3-ik napjának délelőtti 10 órája** kitüzetik, amikor a biróilag lefoglalt lovak, kocsi, széna, buza, rozs, zab és szalma s egyéb ingóságok a legtöbbet igérőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégittetének jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tünik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél irásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a biróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számittatik.

Kelt Selmecbánya, 1905. évi október hó 20. napján.

Óváry Dezső,
kir. birósági végrehajtó.

Hirdetmény.

*A selmeci takarékpénztár igazgatósága ezennel közhirré teszi, hogy az intézetnél elzálogositott, időközben ki nem váltott s meg nem hosszabbitott arany- és ezüst tárgyakra **folyó évi november hó 3-án délután 2 órakor***

nyilvános árverést

tart, melyre az érdeklődők ez úton is meghivatnak.

Selmecbánya, 1905. október hó 19.

Az igazgatóság.

Fényképészeti gépek és kellékek □ □ □

első és mindig friss minőségben
(hitelképes egyéneknek részletfizetésre is.)

Kaphatók: Joerges Ágost özv. és fiánál
Terasseon.

T. c.
Van szerencsém értesíteni, hogy
női és férfi szabó műhelyemet
a Terrass-con lévő Chauer-Csányi-féle házba (Goldner) helyeztem át.
Midőn magamat, felöltő angol és egyenruha készitésére a legujabb divat szerint szives jóakarátába
— — ajánlanám, vagyok — —
kiváló tisztelettel
Halász János.

HIRDETÉSEK FELVÉTETNEK E LAP KIADÓHIVATÁLÁBAN.

1563. szám 1905

Árlejtési hirdetmény.

A nagytekintetű m. kir. doh. jöv. központi igazgatóság f. é. október hó 11-én kelt 17392/VI. sz. magas felhatalmazása folytán a következő szertári cikkek u. m.:

12.000 db.	puhafadeszka	13 mm.	vastag	211 mm.	széles	3·8 méter hosszú
8.000 „	„	13 „	„	263 „	„	
8.000 „	„	13 „	„	316 „	„	
2.000 „	„	20 „	„	211 „	„	
4.000 „	„	20 „	„	263 „	„	
3.000 „	„	20 „	„	316 „	„	
300 „	„	25 „	„	263 „	„	
100 „	„	33 „	„	263 „	„	
200 „	„	40 „	„	263 „	„	
400 „	„	50 „	„	320 „	„	4 m. hosszú
12.000 „	puhafaléc	20 „	„	53 „	„	3·8 „ „

szállításának 3 évre és pedig 1906. január 1-től—1908. december hó végéig terjedő időre leendő biztosítása iránt *folyó évi november hó 14-én d. e. 10 órakor* versenytárgyalás fog tartatni.

Erről pályázók azon hozzáadással értesittetnek, hogy 1 korona bélyegjegygyel és az ajánlati összegnek 5%-nyi bánatpénz letételéről szóló adóhivatali nyugtával ellátott zárt ajánlataikat, melyekben a deszkák és lécek ára a fenti méretek szerint darabonként szóval és számmal kiirva legyen, a versenytárgyalás napján délelőtt 10 óráig alulirott igazgatóságnál annál is inkább nyujtsák be, mivel elkésett ajánlatok figyelembe vételnek nem fognak.

Az ajánlatban a szállitandó cikk beszerzési forrása (hazai termény) világosan megnevezendő, s hogy azokat vállalkozó saját üzemében fogja előállitani, vagy ha nem, kitől fogja azt beszerezni.

Vállalkozó köteles az anyagot az ajánlati árban a helybeli m. kir. dohánygyár udvarába szállitani.

Az általános és a különös szerződési feltételek a dohánygyári igazgatóságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők és pályázó ajánlatában kijelenteni köteles, hogy azoknak magát aláveti.

Selmecbánya, 1905. október hó 14-én.

M. kir. dohánygyári igazgatóság.

Utánnyomás nem díjaztatik.

Zálog-árverési hirdetmény!

Alulirottak közhirré teszük, hogy a Selmeci Népbank részvénytársaság 1905. november hó 9-én délután 2 órakor és esetleg még 10-én délután 2 órakor is, a lejárt és nem hosszabbitott zálogtárgyakra u. m. arany- és ezüstórákra, gyűrűkre s egyéb ékszerekre, intézeti helyiségében nyilvános árverést tart.

Selmeci Népbank igazgatósága.

Házeladás!

Kossuth-tér 104/II. sz. (Szábel) ház szabad kézből eladó. Bővebbet a háztulajdonosnál.

SZÉNÁSY ÁRPÁD ÉS D.M.K.E. MAGYAR RAJZKÖRZŐI A LEGJOBBAK.

Joerges A. özv. és fiánál.

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle radioaktiv

Honvéd-utcában fekvő 50. I. számú ház, kert és udvar *szabad kézből eladó.* — Bővebb Népbankban.

Kolbász

debreceni kolbász azonnal ehető vagy fönni való 192, pörkölt bőrű szalonnák csörendű zsirnak 168, sós fehér vastag 168, vékony 168, füstölt vastag 176, vékony 176, debreceni paprikás szalonna 184, pácolt fogadgymás paprikás szalonna 200, pácolt bőrös sonka, karmonádli, oldalas —, pácolt sovány szalonna nélküli sonka, karmonádli, oldalas 160 fillér. A fönti áruk szállitó levele és csomagolása ingyen. Elsőrendű házi zsir 176. Hozza szelenczek: 5 kgros 110, 10 kgros 140, 25 kgros 280. Az árak fillérekben értendők. Áruim árai, melyek gyakran változók e helyen minden számban **kolbász** cim alatt találhatók.

Szállitja: **BALCZÁR** kiviteli üzlete, Nyiregyháza.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotban szenved, kérjen iratott, ingyen és bérmentve kapható a **szabd. hattyú gyógyszertár** által **Majna, Frankfurt.**

Nincs többé iszákosság!

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbat a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cozapor többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról mert csodalatása ellenszenvessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A Coza oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető mégcsak nem is sejti mi okozta javulását.

Coza a családok ezreit béketette ki ismét, sok ezer férfit a szégyen és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra, és szerencséjéhez segitett és sok embernek életét számos évvel meghosszabbitotta.

Az intézet, mely a Cozapor tulajdonosa, mindazoknak kik kivanják egy próba adagot díj és költségmentesen küld, hogy igy bárki is meggyőződhessen biztonságáról. Kézeskednék, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

INGYEN PRÓBA 171. SZ.
Vágja ki ezen szelvényt és küldje még ma az intézetnek. (Levelek 25 fillér levelezőlapok 10 fillérrel bérmentesitendők.)

COZA INSTITUTE
(Dept. 171.)
62, Chancery Lane,
London, Anglia.

Vezérszó: Minden darab szappan a SCHICHT névvel, tiszta és ment káros alkatrészektől.

Schicht-szappan!

(„szarvas" vagy „kulcs" szappant)

a legjobb és használatban a leg-
.. olcsóbb, minden ruhanemű és ..
.. .. mosási módszer részére. .. ..

Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György cég Aussigban bárkinek aki bebizonyítja, hogy szappana a »Schicht« névvel, valamely káros keveréket tartalmaz.

T. c.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, miszerint a legujabb divatáru cikkek az őszi- és téli idényre már megérkeztek, úgy szintén női- és gyermek felöltők a legujabb kivitelben, melyeket

üzlet áthelyezés miatt igen kedvezményes árban

a tisztelt vevő közönségnek rendelkezésére bocsájtom, amiről szives meggyőződésüket kérem.

Mély tisztelettel

WEISZ SIMON

(GLÜCKSTHAL GYULA utóda.)

Az üzlet berendezése és Portale olcsó árban eladó.

Igmándi keserüviz az elrontott gyomrot 2—3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Használata valódi áldás gyomorbajosoknak és székszorulásban szenvedőknek. Csodálatos gyógyerejét az igmándi viz radium-tartalmának köszöni, amely tudományos alapon egyedül ezen forrásban lett felfedezve, miért is bevásárlásnál össze nem tévesztendő a közönséges keserüvizekkel. — Főszétküldés a forrástulajdonos: Schmidthauer Lajos gyógyszerésznél Komáromban. Kapható Selmecbányán: a gyógytárakban és Ernst Zsigmond fűszerüzletében. Kis üveg 30 fillér, nagy üveg 50 fillér. — Az egyedüli természetes keserüvíz, amely kis üvegben is kapható.

Nyomatott Joerges Ágost özv. és fia könyvnyomdájában Selmecbányán, 1905